

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

تشبیه

جلسه ۴۴

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تعریف تشبیه

تعریف لغوی: به معنای تمثیل است.

تعریف اصطلاحی: ایجاد مماثلت توسط ادات تشبیه، بین دو امر، برای بیان اشتراک آنها در صفتی، بخاطر غرضی که مقصود متکلم است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ارکان تشبیه

۱- مشبّه: آنچه به دیگری ملحق می‌شود.

۲- مشبّه به: آنچه مشبّه، به آن ملحق می‌شود.

(این دو مورد، دو طرف تشبیه نام دارند)

۳- وجه شبه: صفتی که قصد ما، بیان اشتراک دو طرف تشبیه در آن است.

۴- ادات تشبیه: لفظی که دلالت بر تشبیه کرده و دو طرف تشبیه را به هم مرتبط می‌کند.

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

تقسیم تشبیه به اعتبار دو طرف آن

تقسیم اول (حسی و عقلی):

۱- دو طرف حسی: أنت كالشمس فی الضیاء.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲- دو طرف عقلی: العلم كالحیاء.

۳- یک طرف حسی و دیگری عقلی:

الف- مشبه حسی و مشبه به عقلی: طیب السوء كالموت.

ب- مشبه عقلی و مشبه به حسی: العلم كالنور.

● نکته: حسی یعنی با حواس پنجگانه درک شود و عقلی یعنی غیر حسی.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv